

ÇANAKKALE İLİNDE ÇALIŞAN KAMU SAĞLIK ÇALIŞANLARININ, SAĞLIK REFORMLARININ ETKİLERİ KONUSUNDAKİ DÜŞÜNCELERİ

SES ÇANAKKALE ŞUBESİ

3.Sağlık Çalışanlarının Sağlığı Kongresi
18-20 Kasım 2011

Giriş ve Amaç

- Özellikle 1980 sonrası ülkemizde yaşanmaya başlanan sağlık reformu süreci, 2002 sonrasındaki siyasi iklimin de desteği ile “Sağlıkta Dönüşüm” programı olarak uygulamaya geçmiş ve sağlık çalışanlarının günlük hayatları üzerinde yadsınamayacak etkiler bırakmıştır.
- **Bu araştırmanın amacı** Çanakkale ilindeki kamu sağlık çalışanlarının, sağlık reformlarının etkileri konusundaki düşüncelerinin saptanmasıdır.

Gereç ve Yöntem

- Bu araştırma, Çanakkale il merkezinde bulunan sağlık kuruluşlarında yürütülen ve sağlık çalışanların sağlık reformları hakkındaki düşüncelerini öğrenmeye amaçlayan tanımlayıcı bir çalışmadır.
- Çalışma SES Çanakkale Şubesi Yönetim Kurulu üyeleri ve iş yeri temsilcileri tarafından, gönüllü olarak katılmayı kabul eden 163(104 kadın, 59 erkek) sağlık çalışanı üzerinde uygulanmıştır.
- Veri toplama aracı olarak anket formu uygulanmıştır. Bu formda incelenenlerin demografik özellikleri(yaş, cinsiyet, çalışma yeri vb.) ve sağlık reformları konusundaki düşüncelerini içeren sorular bulunmaktadır.

Bulgular

İncelenenlerin Yaş ve Meslekte Geçirdikleri Sürenin Dağılımı, 2011, Çanakkale

	Ortalama± Standart Sapma	Ortanca (Minimum-Maksimum)
Yaş	37,4±7,1	36,5(23-63)
Meslekte Geçirilen Süre	15,7±7,5	16,0(1-32)

İncelenenlerin Cinsiyet, Meslek ve Çalıştıkları Kurumların Dağılımı, 2011, Çanakkale

Cinsiyet(n=163)	Sayı	Yüzde*
Erkek	59	36,2
Kadın	104	63,8
Meslek(n=162)		
Hemşire	82	50,6
Sağlık Memuru	24	14,8
Hekim	13	8,0
Diğer	43	26,6
Kurum(n=157)		
Devlet Hastanesi	105	66,9
Toplum ve Aile Sağlığı Merkezi	25	15,9
112 İstasyonu	12	7,6
Diğer	15	9,6

*:Kolon Yüzdesi

İncelenenlerin Sendikalara Üyelik Durumlarının Dağılımı, 2011, Çanakkale

Sendika(n=135)	Sayı	Yüzde*
Sağlık-Sen	38	28,1
Türk Sağlık-Sen	35	25,9
SES	31	23,0
Dev Sağlık-İş	8	5,9
Sendikaya Kayıtlı Değil	23	17,0

*:Kolon Yüzdesi

İncelenenlerin Gelir Durumlarının Dağılımı, 2011, Çanakkale

Gelir Durumu TL (n=163)	Sayı	Yüzde*
599 TL den az	1	0,6
600-749 TL	9	5,5
750-999 TL	3	1,8
1000-1249 TL	17	10,4
1250-1500 TL	36	22,1
1500-1999 TL	51	31,3
2000-2999 TL	37	22,7
3000 ve üzeri TL	9	5,5

*:Kolon Yüzdesi

İncelenlerin Çalışma Süreleri ve İzin Kullanma Durumları, 2011, Çanakkale

Haftalık Çalışma Süresi (n=160)	Sayı	Yüzde*
39 saat ve altı	1	0,6
40-49 saat	118	73,8
50 saat ve üzeri	41	25,6
Mesaiye Kalma Durumu (n=158)		
Kalıyor	95	60,1
Kalmıyor	63	39,9
İzin Hakkı (n=162)		
15 günden az	10	6,2
16-20 gün	34	21,0
21-25 gün	4	2,5
26-30 gün	114	70,3
26-30 Gün İzin Hakkı Bulunanların İzin Kullanma Durumu (n=112)		
15 günden az	51	45,5
16-20 gün	25	22,3
21-25 gün	18	16,1
26-30 gün	18	16,1

*:Kolon Yüzdesi

İncelenenlerin İzin Kullanmama Nedenlerinin Dağılımı, 2011, Çanakkale

İzin Kullanmama Nedenleri (n=73)	Sayı	Yüzde*
Ek Ödemenin Kesilmesi	51	69,9
İş Yoğunluğu	7	9,5
Tatil İmkânının Olmaması	4	5,5
Fırsat Olmaması	1	1,4
İzin İhtiyacı Olmaması	2	2,8
4/C'li Olması	1	1,4
Eleman Eksikliğinin Olması	7	9,5

*:Kolon Yüzdesi

İncelenlerin Sağlıkta Dönüşüm Sürecinin Etkileri Hakkındaki Düşünceleri, 2011, Çanakkale

Ülke Koşulları Düşünüldüğünde Çalışma Koşullarım Mükemmeldir (n=160)	Sayı	Yüzde*
Kesinlikle Katılıyorum	8	5,0
Katılıyorum	21	13,1
Fikrim Yok	11	6,9
Katılmıyorum	84	52,5
Kesinlikle Katılmıyorum	36	22,5
Bu Ekonomik Koşullarda İşimi Değiştirerek İş Güvencemi Riske Etmek İstemiyorum (n=159)		
Kesinlikle Katılıyorum	54	34,0
Katılıyorum	93	58,5
Fikrim Yok	1	,6
Katılmıyorum	7	4,4
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,5
Kolayca Başka Bir İş Bulabileceğimi Sanmıyorum (n=160)		
Kesinlikle Katılıyorum	55	34,4
Katılıyorum	71	44,4
Fikrim Yok	18	11,3
Katılmıyorum	13	8,1
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,9

Çalışma Koşullarım Giderek Daha İyi Hale Getiriliyor (n=162)	Sayı	Yüzde*
Kesinlikle Katılıyorum	6	3,7
Katılıyorum	14	8,6
Fikrim Yok	11	6,8
Katılmıyorum	92	56,8
Kesinlikle Katılmıyorum	39	24,1
Çalışma Koşullarım Beş Yıl Öncesine Göre Kötüleştii (n=160)		
Kesinlikle Katılıyorum	38	23,8
Katılıyorum	70	43,8
Fikrim Yok	18	11,3
Katılmıyorum	30	18,8
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,5
Çalışma Koşullarım On Yıl Öncesine Göre Kötüleştii (n=158)		
Kesinlikle Katılıyorum	39	24,7
Katılıyorum	53	33,5
Fikrim Yok	28	17,7
Katılmıyorum	33	20,9
Kesinlikle Katılmıyorum	5	3,2
Çalışma Koşullarım Beş Yılda Çok Değişmedi (n=159)		
Kesinlikle Katılıyorum	7	4,4
Katılıyorum	51	32,1
Fikrim Yok	17	10,7
Katılmıyorum	56	35,2
Kesinlikle Katılmıyorum	28	17,6

Son Değişiklikler Çalışma Koşullarımı Olumsuz Etkiledi (n=159)	Sayı	Yüzde*
Kesinlikle Katılıyorum	37	23,3
Katılıyorum	69	43,4
Fikrim Yok	15	9,4
Katılmıyorum	34	21,4
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,5
Var Olan Çalışma Süremden Memnunum (n=161)		
Kesinlikle Katılıyorum	7	4,3
Katılıyorum	45	28,0
Fikrim Yok	6	3,7
Katılmıyorum	76	47,2
Kesinlikle Katılmıyorum	27	16,8
Fazla Mesai Sorunu Benim için Önemlidir (n=160)		
Kesinlikle Katılıyorum	55	34,4
Katılıyorum	77	48,1
Fikrim Yok	11	6,9
Katılmıyorum	13	8,1
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,5
Aldığım Ücretten Memnunum (n=161)		
Kesinlikle Katılıyorum	3	1,9
Katılıyorum	29	18,0
Fikrim Yok	4	2,5
Katılmıyorum	68	42,2
Kesinlikle Katılmıyorum	57	35,4

Enflasyon Düşünüldüğünde Beş Yıl Öncesine Göre Daha Az Ücret Alıyorum (n=162)	Sayı	Yüzde*
Kesinlikle Katılıyorum	45	27,8
Katılıyorum	61	37,7
Fikrim Yok	21	13,0
Katılmıyorum	22	13,6
Kesinlikle Katılmıyorum	13	8,0
Aldığım Ücretle Geçinebilmek Yaşamımın En Büyük Zorluklarından Biri (n=163)		
Kesinlikle Katılıyorum	40	24,5
Katılıyorum	74	45,4
Fikrim Yok	5	3,1
Katılmıyorum	37	22,7
Kesinlikle Katılmıyorum	7	4,3
Ücretimi Her Zaman Tam ve Zamanında Alıyorum (n=163)		
Kesinlikle Katılıyorum	29	17,8
Katılıyorum	90	55,2
Fikrim Yok	5	3,1
Katılmıyorum	29	17,8
Kesinlikle Katılmıyorum	10	6,1
İşyerimde İşimi Etkileyen Bir Dönüşüm Söz Konusu (n=153)		
Kesinlikle Katılıyorum	22	14,4
Katılıyorum	64	41,8
Fikrim Yok	32	20,9
Katılmıyorum	31	20,3
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,6

Sağlıkta Dönüşümün Gelecekte Çalışma Koşullarımı Daha da Olumsuz Etkileyeceğini Düşünüyorum (n=163)	Sayı	Yüzde*
Kesinlikle Katılıyorum	55	33,7
Katılıyorum	68	41,7
Fikrim Yok	25	15,3
Katılmıyorum	12	7,4
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,8
Mevcut Hükümet Politikalarının İşimi Daha da Kötü Etkileyeceğini Düşünüyorum (n=157)		
Kesinlikle Katılıyorum	52	33,1
Katılıyorum	62	39,5
Fikrim Yok	23	14,6
Katılmıyorum	17	10,8
Kesinlikle Katılmıyorum	3	1,9
İşimi Kaybedeceğimden Korkuyorum (n=162)		
Kesinlikle Katılıyorum	28	17,3
Katılıyorum	39	24,1
Fikrim Yok	16	9,9
Katılmıyorum	72	44,4
Kesinlikle Katılmıyorum	7	4,3
Önümüzdeki Beş Yıl İçinde İşimi Kaybetmeyi Bekliyorum (n=161)		
Kesinlikle Katılıyorum	11	6,9
Katılıyorum	32	20,0
Fikrim Yok	33	20,6
Katılmıyorum	75	46,9
Kesinlikle Katılmıyorum	9	5,6

Son Bir Yıl İçinde İşimin Daha Az Güvenceli Olmaya Başladığına İnanıyorum (n=160)	Sayı	Yüzde*
Kesinlikle Katılıyorum	35	21,9
Katılıyorum	68	42,5
Fikrim Yok	16	10,0
Katılmıyorum	37	23,1
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,5
En Büyük Korkum İşimi Kaybetmek (n=158)		
Kesinlikle Katılıyorum	38	24,1
Katılıyorum	32	20,3
Fikrim Yok	14	8,9
Katılmıyorum	64	40,5
Kesinlikle Katılmıyorum	10	6,3
İşimi Kaybedersem Şimdikinden Daha Kötü Bir İş Bulabilirim (n=161)		
Kesinlikle Katılıyorum	36	22,4
Katılıyorum	76	47,2
Fikrim Yok	24	14,9
Katılmıyorum	20	12,4
Kesinlikle Katılmıyorum	5	3,1

*:Kolon Yüzdesi

Sonuç ve Öneriler

- Çalışmaya katılan hekim sayısının düşük olması, örgütlülük bilinci düzeyinin yetersiz olduğunu düşündürmektedir.
- İncelenenlerin tamamına yakını haftalık kırk saati aşan sürelerde çalışmaktadır.
- Sağlık çalışanları son on yılda ve özellikle de son beş yılda çalışma koşullarının kötüleştiğini ifade etmişlerdir.
- Araştırmanın verileri bize “sağlıkta dönüşüm” sürecinin çalışma koşullarını giderek olumsuzlaştırdığını, daha fazla kazanmak için daha çok çalışma zorunluluğu getirdiğini dolayısıyla izin kullanmaktan bile çekindiklerini ve buna rağmen de geçim sıkıntısı yaşadıklarını göstermektedir.

KATILIMINIZ İÇİN TEŞEKKÜRLER...